

ច្បាប់

ស្តីពី

គណនេយ្យសហគ្រាស

សវនកម្មគណនេយ្យ

សហគ្រាស

និងវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៧០២/០១១

យើង

គ្រឹះស្ថានសេដ្ឋកិច្ច (ត្រីប៊ូស៊ីត)	
លេខ	១០៦១
ថ្ងៃខែឆ្នាំ	១៧/០២/២០១២
បណ្ណាល័យ	ភ្នំពេញ

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ

ស្នាក់នៅ ប្រាសាទស្រីសោយ វិស្វន្ទព្រះបរមរាជវាំង

នាម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន

ព្រះបរមរាជវាំង

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១១៩៨/៧២ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០១/នស/៩៣ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៣ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរបស់ទេសរដ្ឋមន្ត្រី និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពី គណនេយ្យសហគ្រាស សវនកម្មគណនេយ្យសហគ្រាស និងវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាល ពីថ្ងៃទី ២៤ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០២ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី ៨ នីតិកាលទី ២ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានអនុម័តយល់ស្របតាមលើទម្រង់ និងគតិវិធីនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី ២១ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០២ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី ៧ នីតិកាលទី១ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះកំណត់នូវការរៀបចំការគ្រប់គ្រង និងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃប្រព័ន្ធគណនេយ្យជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ សម្រាប់សហគ្រាសទាំងប្រវត្តិបុគ្គល ទាំងនីតិបុគ្គលដែលមានវិជ្ជាជីវៈសេរីនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២.-

ពាក្យគណនេយ្យ ក្នុងច្បាប់នេះ គឺជាប្រព័ន្ធមួយដែលប្រើដើម្បីកំណត់កត់ត្រា ត្រួតពិនិត្យ វាស់វែង ចាត់ថ្នាក់និងបង្ហាញនូវព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ ដែលទាក់ទងនឹងសកម្មភាពនៃអង្គការមួយ ។

ពាក្យសវនកម្ម នៅក្នុងច្បាប់នេះ គឺជាការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ ឬការត្រួតពិនិត្យប្រកបដោយលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ ទៅលើការអះអាង ឬលើសកម្មភាពរបស់អង្គការពាក់ព័ន្ធមួយដើម្បីឱ្យអង្គការនោះគោរពតាមស្តង់ដារគណនេយ្យ ។ សេវាសវនកម្មមាន សវនកម្ម របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ សវនកម្មប្រតិបត្តិការ ការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ការពិនិត្យឡើងវិញ និងនីតិវិធីដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា ។ សេវាករដែលអាចបម្រើសេវាទាំងនោះបាន និងអាចចុះហត្ថលេខាលើរបាយការណ៍ក្នុងនាមជាសវនករបាន ព្រះត្រាតៃសវនករនោះបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជី ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់នេះ ។

ពាក្យនាយកអង្គការវិញ្ញាណកម្ម នៅក្នុងច្បាប់នេះ គឺជារបាយការណ៍ស្តីពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ លទ្ធផលនៃសកម្មភាពនានា និងពីចលនាសាច់ប្រាក់របស់អង្គការណាមួយ នៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទជាក់លាក់មួយ ។

ពាក្យ ស្តង់ដារគណនេយ្យអន្តរជាតិ នៅក្នុងច្បាប់នេះ គឺជាស្តង់ដារប្រកាសឱ្យប្រើដោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាលស្តង់ដារគណនេយ្យអន្តរជាតិ ។

មាត្រា ៣.-

គ្រប់សហគ្រាសជារូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គល ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចរៀបចំ និងកាន់បញ្ជី គណនេយ្យ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ជាធរមាន និងត្រូវដាក់បញ្ជីគណនេយ្យនេះ ឱ្យមាន ការធ្វើសវនកម្ម ស្របទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៤.-

រៀងរាល់ឆ្នាំ គ្រប់សហគ្រាស ត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ឱ្យស្របតាមក្របខ័ណ្ឌ ទស្សនទាន និងតាមស្តង់ដារគណនេយ្យកម្ពុជា ដែលគោលការណ៍នានាត្រូវបានកំណត់ដោយ ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងតាមរបៀបស្តង់ដារគណនេយ្យអន្តរជាតិ។

មាត្រា ៥.-

គ្រប់សហគ្រាស ត្រូវកាន់បញ្ជីគណនេយ្យរបស់ខ្លួន នៅក្នុងរៀងរាល់គណនេយ្យដែល បានកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងតាមរបៀបស្តង់ដារ គណនេយ្យអន្តរជាតិ ។ រាល់ប្រតិបត្តិការគណនេយ្យត្រូវសំរាប់បើកសារយុត្តិការ ។

ជំពូកទី ២

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ

មាត្រា ៦.-

ត្រូវបានបង្កើតឡើងនូវក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យមួយ ដែលស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យា- បាលនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

សមាសភាពនិងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ ត្រូវកំណត់ដោយអនុ- ក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៧.-

- ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យមានភារកិច្ច :
- ធ្វើជាអង្គការពិគ្រោះយោបល់

- ពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់លើរាល់គម្រោងច្បាប់និងបទបញ្ជានានាដែលមាន
បទប្បញ្ញត្តិទាក់ទងទៅនឹងការរៀបចំកិច្ចការគណនេយ្យសម្រាប់រាល់សហគ្រាស ឬសកម្មភាព
សេដ្ឋកិច្ច

- រៀបចំក្របខ័ណ្ឌទស្សនទាននិងស្តង់ដារគណនេយ្យ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៤
នៃច្បាប់នេះ

- ស្នើឡើងនូវមធ្យោបាយសម្រាប់កែលំអបច្ចេកទេសគណនេយ្យ

- ធ្វើជាតំណាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅក្នុងអង្គការអន្តរជាតិ និងនៅក្នុងកិច្ច
ប្រជុំដើម្បីជជែកវែកញែកអំពីគណនេយ្យ ។

ជំពូកទី ៣

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ

មាត្រា ៨.-

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរួមមាន តារាងតុល្យការ របាយការណ៍លទ្ធផល តារាងចលនា
សាច់ប្រាក់ និងកំណត់សម្គាល់ ។ របាយការណ៍ទាំងអស់នេះ ជាឯកសាររួមប្រចាំឆ្នាំ ដែលមិន
អាចញែកចេញដាច់ពីគ្នាបានឡើយ ។

មាត្រា ៩.-

សៀវភៅគណនេយ្យដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១២ ត្រូវបានរៀបចំជាភាសាខ្មែរ និង
ជាប្រាក់រៀល ។ សហគ្រាសទាំងឡាយណាបំពេញកិច្ចប្រតិបត្តិការជាមួយបរទេស ឬជាសាខា
នៃក្រុមហ៊ុនបរទេស អាចអនុញ្ញាតឱ្យរៀបចំសៀវភៅគណនេយ្យជាភាសាអង់គ្លេសអមជាមួយ
ឬនិងជារូបិយវត្ថុផ្សេងពីប្រាក់រៀល ស្របទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់ដោយក្រសួង
សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។ ក៏ប៉ុន្តែរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដូចបានបញ្ជាក់នៅក្នុងមាត្រា ៤ គឺត្រូវ
រៀបចំជាភាសាខ្មែរ និងជាប្រាក់រៀល ។

មាត្រា ១០.-

រយៈពេលនៃការិយបរិច្ឆេទគណនេយ្យមានកម្រិតដប់ពីរខែ ។ ការិយបរិច្ឆេទនេះ ចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃទី ១ ខែ មករា និងបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ក្នុងឆ្នាំដែល ។ ចំពោះសហគ្រាសបង្កើតថ្មី របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ឆ្នាំទី ១ ចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃបង្កើត នឹងបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ នៃឆ្នាំបន្ទាប់ ។ អាចកំណត់បាននូវកាលបរិច្ឆេទមួយដោយឡែកសម្រាប់សកម្មភាពដែលមានលក្ខណៈពិសេស ។

មាត្រា ១១.-

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរៀបចំយ៉ាងយូរចំផុតក្នុងរយៈពេលបីខែ បន្ទាប់ពីថ្ងៃបិទការិយបរិច្ឆេទ ។ ប្រសិនបើសហគ្រាសណាមួយ មិនអាចគោរពតាមពេលវេលានេះបានទេ សហគ្រាសនោះ ត្រូវស្នើសុំទៅរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នូវការអនុញ្ញាតលើកពេលបិទបញ្ជី និងរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនៅកាលបរិច្ឆេទមួយផ្សេងទៀតបាន ។

មាត្រា ១២.-

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលទាក់ទងនឹងកិច្ចការគណនេយ្យ ព្រមទាំងសៀវភៅ និងឯកសារយុត្តិការនានាដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវរក្សាទុកក្នុងរយៈពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំ យ៉ាងតិច ។ សៀវភៅទាំងនេះរួមមាន ទិន្នន័យយុត្តិ សៀវភៅចំ និងសៀវភៅសារពើភណ្ណ ។

មាត្រា ១៣.-

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងសៀវភៅគណនេយ្យនានា ដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១២ នៃច្បាប់នេះ អាចទទួលស្គាល់ជាថ្នូរការពិនិត្យ លុះត្រាតែរបាយការណ៍ និងសៀវភៅទាំងនោះ មានភាពស្របទៅនឹងបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ៤

វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញ និងសវនករ

មាត្រា ១៤.-

ត្រូវបានបង្កើតវិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញ និងសវនករក្នុងចំណោមអ្នកមានវិជ្ជា-
ជីវៈគណនេយ្យ ។ វិទ្យាស្ថាននេះនឹងប្រព្រឹត្តទៅក្រោមអាណាព្យាបាលរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច
និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃវិទ្យាស្ថានព្រមទាំងការរៀបចំក្រមសីលធម៌នៃវិជ្ជាជីវៈ
គណនេយ្យករជំនាញនិងសវនករ និងការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីប្រតិស្រុតដាច់ដោយឡែកពីគ្នានៃ
គណនេយ្យករជំនាញនិងសវនករ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ១៥.-

វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញនិងសវនករ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បី :

- ផ្តល់ជូនអង្គការវិជ្ជាជីវៈមួយដែលទទួលខុសត្រូវជាតំណាងឱ្យសមាជិករបស់
ខ្លួន ព្រមទាំងលើកតម្កើងនិងការពារលក្ខន្តិកៈ និងផលប្រយោជន៍នៃវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ
- ចូលរួមបំពេញការងារជាសមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ
- រៀបចំនិងធ្វើឱ្យមានការគោរពវិធាន និងកាតព្វកិច្ចនៃវិជ្ជាជីវៈ
- រៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យនិងសវនកម្មដល់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ
ដែលជ្រើសរើសយកអាជីពទាំងពីរនេះ ។

ជំពូកទី ៥

សវនកម្មគណនេយ្យសហគ្រាស

មាត្រា ១៦.-

គ្រប់សហគ្រាសជារូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលត្រូវដាក់បញ្ជីគណនេយ្យរបស់ខ្លួនឱ្យមាន
ការត្រួតពិនិត្យដោយសវនករឯករាជ្យ ក្នុងករណីដែលចំនួនទឹកប្រាក់នៃចំណូល ឬនិងចំនួនពិត
សរុបរបស់តុល្យការ ឬនិងចំនួននិយោជិតរបស់ខ្លួនមានលើសពីកំរិតដែលបានកំណត់ដោយ

ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។ ការងារសវនកម្មត្រូវបំពេញដោយរូបវន្ត
បុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីប្រតិស្រុត ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៤ នៃ
ច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ៦

វិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ

មាត្រា ១៧.-

ការបំពេញវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យករជំនាញ ត្រូវសម្រេចដោយរូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិ-
បុគ្គលដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីប្រតិស្រុត ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៤ នៃច្បាប់នេះ ។

ការបំពេញវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យករជំនាញ មានវិសមិតភាពជាមួយមុខងារសាធារណៈ
និងមុខងារនយោបាយក្នុងអង្គការនីតិបញ្ញត្តិ នីតិប្រតិបត្តិ និងតុលាការ ។

ជំពូកទី ៧

ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១៨.-

រូបវន្តបុគ្គល និងអ្នកដឹកនាំនៃអង្គការនីតិបុគ្គល ដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃ
មាត្រា ៣ មាត្រា ៤ និងមាត្រា ៥ នៃច្បាប់នេះ នឹងត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ៥.០០០.០០០
(ប្រាំលាន) រៀល ទៅ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល ឬនឹងត្រូវជាប់ពន្ធនាគារ ពី ១(មួយ)ឆ្នាំ
ទៅ ២(ពីរ)ឆ្នាំ ។ រូបវន្តបុគ្គល និងអ្នកដឹកនាំនៃអង្គការនីតិបុគ្គលដែលពុំបានធ្វើរបាយការណ៍
ហិរញ្ញវត្ថុបានត្រឹមត្រូវ ឬខកខានពុំបានធ្វើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិនៃ
ច្បាប់នេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ៥.០០០.០០០(ប្រាំលាន) រៀល ទៅ ១០.០០០.០០០
(ដប់លាន) រៀល ឬ នឹងជាប់ពន្ធនាគារពី ៣ (បី)ខែ ទៅ ៦ (ប្រាំមួយ)ខែ ។

ក្រៅពីការផ្ដន្ទាទោសខាងលើ រូបវន្តបុគ្គលនិងអ្នកដឹកនាំនៃអង្គការនីតិបុគ្គលត្រូវលុប
ឈ្មោះចេញពីបញ្ជីប្រតិស្រុត ។ លក្ខខណ្ឌនៃការលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីប្រតិស្រុត នឹងមានចែង
នៅក្នុងអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ១៩.-

គណនេយ្យករជំនាញ និងសវនករ ដែលពុំបានគោរពទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ នឹងត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល ទៅ ២០.០០០.០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល ។

ក្នុងករណីមិនរាងចាលនឹងត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ទ្វេដង ឬនឹងត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ ពន្ធនាគារពី ១(មួយ)ឆ្នាំ ទៅ ៣(បី)ឆ្នាំ ដោយមិនទាន់គិតដល់ការលុបពីបញ្ជីប្រតិស្រុតឡើយ ។

ជំពូកទី ៨

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ២០.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០២

ព្រះហស្តលេខា និង ព្រះរាជលញ្ឆករ

ព.រ.ល.០២.០៧.០១១៩

នរោត្តម សីហនុ

បានយកសេចក្ដីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

**នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
ហ៊ុន សែន**

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
នាយករដ្ឋមន្ត្រី និងនាយករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

**ហត្ថលេខា
គាត ឈន់**

លេខ: ០៥៧០.៧

ដើម្បីចម្លងចែក

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០២

